

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.06.1993, sp. zn. 5 Co 69/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:5.CO.69.1993.1

Číslo: 61/1994

Právní věta: Domáhá-li se žalobce, aby byla žalovanému uložena povinnost vyplývající z ustanovení zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, nejde tu o ochranu osobnosti (§ 11 o. z.) a k řízení o žalobě je příslušný okresní (obvodní) soud ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 o. s. ř.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 11.06.1993

Spisová značka: 5 Co 69/93

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Informační systém, Osobní údaje, Příslušnost soudu, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 9 256/1992 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61

Domáhá-li se žalobce, aby byla žalovanému uložena povinnost vyplývající z ustanovení zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, nejde tu o ochranu osobnosti (§ 11 o. z.) a k řízení o žalobě je příslušný okresní (obvodní) soud ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 o. s. ř.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 11. 6.1993, [5 Co 69/93](#))

Městský soud v Praze rozsudkem uložil žalovanému ministerstvu, aby do 15 dnů od právní moci rozsudku provedl likvidaci informace, že žalobce byl osobou uvedenou v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 451/1991 Sb. Pokud se žalobce dále domáhal, aby žalovanému byla uložena povinnost vystavit nové osvědčení, v tomto směru soud prvního stupně řízení zastavil, když žalobce v této části vzal žalobní návrh zpět. Na náhradě nákladů řízení žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci částku 1690 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Soud prvního stupně rozsudkem vyhověl žalobnímu návrhu, aby žalovanému byla uložena povinnost provést likvidaci informace, že žalobce byl osobou uvedenou v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 451/1991 Sb., a to s odkazem na ustanovení § 17 písm. e) a § 20 písm. b) zákona č. 256/1992 Sb., o

ochraně osobních údajů v informačních systémech, když po zhodnocení důkazů dospěl k závěru, že žalobce nebyl spolupracovníkem bývalé Státní bezpečnosti. Žalovaný, na němž spočívalo důkazní břemeno, neprokázal, že žalobce ve smyslu tehdy platné směrnice Ministerstva vnitra č. 3/1978 dal ústní nebo písemný závazek ke spolupráci s StB.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolání. Namítal v něm nesprávné právní posouzení věci, přičemž především zdůrazňoval, že systém obsahující informaci, že žalobce byl evidován jako osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 451/1991 Sb., není informačním systémem ve smyslu ustanovení zákona č. 256/1992 Sb. Dále zdůrazňoval, že vydáním osvědčení plnil povinnost uloženou ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb. Navrhoval proto, aby rozsudek soudu prvního stupně byl odvolacím soudem v napadeném výroku změněn tak, že se žaloba zamítá.

Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku napadeném odvoláním a ve výroku o nákladech řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Odvolací soud podle ustanovení § 212 odst. 1 o. s. ř. přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku, jímž bylo žalobě vyhověno, a ve výroku o nákladech řízení, jakož i řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a dospěl pak k závěru, že odvolání žalovaného je důvodné, byť z jiných důvodů, než byly uvedeny v odvolání.

Podle ustanovení § 103 o. s. ř. kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci (podmínky řízení). K podmínkám řízení patří kromě jiných věcná příslušnost pro řízení. Podle ustanovení § 104 odst. 2, věta první, o. s. ř. má-li soud, na který se účastník obrátil, za to, že není věcně příslušný, vysloví svou nepřislušnost a rozhodne, kterému soudu věcně příslušnému věc po právní moci tohoto usnesení postoupí. Skutečnost, že ve věci jednal a rozhodl věcně nepřislušný soud, je takovou vadou řízení, která musí být bez dalšího důvodem pro zrušení rozhodnutí podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

V projednávané věci vada řízení, která odůvodňuje postup podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. b) o. s. ř., spočívá v tom, že Městský soud v Praze rozhodl jako soud prvního stupně o žalobě, kterou se žalobce domáhal, aby žalovanému byla uložena povinnost provést likvidaci informace, že žalobce byl osobou uvedenou v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 451/1991 Sb. s odkazem na ustanovení § 17 písm. e) a § 20 písm. b) zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, ačkoliv pro toto řízení nebyl věcně příslušný. Ustanovení § 23 zákona č. 256/1992 Sb. stanoví, že spory vyplývající z uplatňování práv a povinností podle tohoto zákona řeší soud, avšak již neupravuje, zda k projednání a rozhodování věci je věcně příslušný okresní nebo krajský soud. Za této situace je proto nutno vycházet z ustanovení § 9 odst. 1 o. s. ř., podle něhož k řízení v prvním stupni jsou zásadně příslušné (věcně) okresní soudy. Ustanovení § 9 odst. 2 až 4 o. s. ř. taxativně vypočítává věci, v nichž krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně. Tak tomu je konkrétně podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) o. s. ř. ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku. Při uplatňování práv a povinností podle zákona č. 256/1992 Sb. však nejde o uplatňování práva na ochranu osobnosti podle ustanovení § 11 a násl. o. z. a proto o žalobách podle ustanovení § 23 zákona č. 256/1992 Sb. musí rozhodovat jako soud prvního stupně okresní soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Ze shora uvedeného důvodu musel být proto rozsudek soudu prvního stupně v napadeném vyhovujícím výroku zrušen (§ 221 odst. 1 písm. b) o. s. ř.) a spolu s tímto výrokem byl zrušen i závislý výrok o nákladech řízení. Věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž rozhodne podle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř. Výrok o zastavení řízení nebyl napaden odvoláním a zůstal proto podle ustanovení § 206 odst. 2 o. s. ř. nedotčen. Právním názorem odvolacího soudu je soud prvního stupně vázán (§ 226 o. s. ř.)